

Kristus on surnuist üles tõusnud!

Kristuse ülestõusmine on usuküsimus. Kuid ometigi on selle aluseks ajaloos aset leidnud sündmus. Teinekord aga arvatakse pisut ekslikult, et ülestõusmisusu lähtekoht on tühja haua leidmine. Olgu siis Maarja Magdaleena, Peetruse, Johannese või kellegi teise poolt. Ülestõusmissündmus iseenesest on juba nii rabav ja kogu senise inimkogemusega kokkusobimatu, et aastakümneid hiljem ei olnud võimalik täpselt meenutada, kes just oli esimene. Kuid ülestõusmisusu aluseks ei ole tühja haua leidmine, sest haud võib olla tühi erinevatel põhjustel. Ning surnuist ülestõusmine on küll üks viimaseid, millele seejuures mõelda. Evangeeliumidki nimetavad kahte palju „inimlikumat“ selgitust: Maarja Magdaleena kahtlustab, et aednik on Jeesuse surnukeha ära viinud ning Matteuse sõnul õpetavad ülempreestrid hauda valvanud sõdureid valetama, et jüngrid ise varastasid Jeesuse hauast ära.

Sest kuigi tühja haua leidmine on iseenesest väga kõnekas fakt, on ülestõusmisusu aluseks kohtumised ülestõusnud Jeesuse endaga. Sest kui seaksime Uue Testamendi teosed ritta mitte žanri alusel, nagu oleme harjunud, vaid kirjutamisaja järgi, algaks Uue Testamendi sisukord nii: 1Ts, Gl, 1Kr, Fl, Fm jne. Evangeeliumid oleksid alles kuskil päris lõpus. Ning vanimad tunnistused ülestõusmisest Pauluse kirjadest ei nimeta tühja hauda. Pauluse sõnumi kese on mujal – ta loetleb ülestõusnud Jeesuse tunnistajaid: Peetrus, 12 jüngrit, rohkem kui 500 venda, Jaakobus, kõik apostlid ning viimasena tema ise. Teinekord on püütud seda tunnistust seletada viirastuste nägemisega, mida on põhjustanud jüngrite suur igatsus näha oma Õpetajat. Võib-olla see mõnelgi puhul selgitab Jeesuse ilmumisi lähikondsetele, kuid ülestõusmise tunnistajate hulgas on ka Paulus, mees, kes ei unistanud Ülestõusnuga kohtumisest. Nii ei saagi Jeesuse ilmumist pidada igatsejate subjektiivseks kogemuseks, vaid Pauluse kogemus kinnitab – see on objektiivne kohtumine. Ja see muutis Ülestõusnuga kohtunute elu põhjalikult. See täitis nad rõõmuga määrani, et nad ei uskunud oma meeli, ja see andis neile tagasi veendumuse, et Jeesus Naatsaretist on töötatud Messias.

Foto: Arho Tuhrku

Jeesuse haud Jeruusalemmas on tänaseni tühi. Iga Püha Maa palverändur võib seda tunnistada. Kuid iseenesest ei veena see kedagi ülestõusmises. Olen ise näinud Giza platool vaarao Hufu tühja hauakambrit, kuid ma ei usu, et vaarao oleks surnuist tõusnud. Jüngrid veenis kohtumine ülestõusnuga. Ja temaga kohtunud tunnistasid seda teistele. Ja Püha Vaim kinkis usku – kuulujatele esmalt ja siis kuulajatele. Tänu Pühale Vaimule oleme meiegi täna saanud osaks ülestõusmise tunnistajate ahelast.

Ära karda, mine ja kuuluta rõõmuga elu, mis purustab, painutab, tungib, murrab, kohutab. Mine ja kuuluta rõõmuga elu, mis loob kord kõik uueks.

Koguduse abiõpetaja Joel Siim

“Jeesus ütles talle: “Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb. Ükski, kes elab ja usub minusse, ei sure alati. Kas sa usud seda?” Marta ütles talle: “Jah, Issand, ma usun, et sina oled Messias, Jumala Poeg, kes peab maailma tulema.””

Johannese evangeelium: 11:25–27

Me ei ole ära teeninud, et hüüda ja hõisata "Halleluujat" igavesest ajast igavesti, sest kätte on jõudnud aeg, milles ei ükski inimlik mõte, tahe ja tegu ei jää püsima. Kui saame tunnistada, et Jõuludes murrab igavik hetkeks aega sisse ja annab endast märku, siis mõtleksime järele, mis viimselt on olulisim inimeseks olemises. Suure Nädala sündmustes ja Ülestõusmispühades viiakse lõpule Jumala loominguime, et inimene võiks ja saaks elada elusamat elu. Lõpuni mõista Suurt Nädalat on sama, mis mõista igavikku või kuidas Jumal sünnib inimeseks ja inimene rüütatakse taevase kirkusega.

Ometigi saab olla samast maapõrmust võrsunud materjalist söim, millesse inglilaulu saatel mähitakse mähkmetesse väike poiss. Samast puust saab olla Suurel Neljapäeval ülal kambris laud, mille ümber kogunejad kuulevad sõnu, mis seovad omavahel kokku nii mööduva kui möödumatu, maise kui taevase: "Võtke! See on minu ihu.", "See on minu lepinguveri, mis valatakse paljude eest." (Mk 14:22–24) Lõpuks saavad olla samad ka Suure Reede prussid, mille puusäsisse tungivad naelad kinnitavad risti külge mehe, keda tervitati nädala eest palmiokste ja röömuhõisetega.

Nii on ka inimestega – meiega – sõprade ja imetlejatena, kes oleme Palmipuu-de pühas hõiskamas "Hoosianna!" ja seejärel tahame süüvida õpetusse suurimast käsust: "Armasta Issandat, oma Jumalat" (Mk 12:32–34), proovime mõista lesknaise kahte leptonit, kus ohverdatakse kõik: "...tema, aga pani oma kehvuses kõik, mis tal oli." (Mk 12:42–43).

Ometi tunneme ka aega, mil oleme halvatud ja mürgitatud, mil ühtki õiget sõna ei tule meelele ja ühtki õiget tegu ei suuda teha. Nii antakse vaid vähese eest ära kõige kallim: "...ja tema otsis võimalust, kuidas Jeesust parajal ajal ära anda." (Mk 14:10–11). Kas pole meis olemas argust, et saada oma hirmu ohvriks, mil julgus haihtub olematuks: "Ja kõik põgenesid, jättes ta maha..." (Mk. 14:50–52).

Foto: Arho Tuhkru

Kullamaa kooriruumi põhjaseina krutsifiks

Kuid ka kõige põhjatumasse sügavusse kukkudes, saab lõpuks igaüks meist toetuda pinnale, millelt taas tõusta ja leida uut jõudu, kui Küreene Siimona kombel aidata kanda Kolgata teekonnal Jeesuse risti (Mk 15:21). Usun, et Arimaatia Joosep on peidus igaühes, võtta julgus kokku, astuda ning paluda enda kätte Jeesuse ihu (Mk 15:43).

See ongi inimeseks olemise lugu, osalt lihtne ja inimlikult lootusetu, teisalt ometi valmis vastu võtma hommikut, mis saaks olla "Jumala Kirkuse näitelava".

Vaikne Laupäev kannab oma vaikuse nime ning on täidetud valvamise ning Issanda armu ootusega. Samas peidab see aeg eelaimatava sündmusena järgmise päeva tähendust, nõnda kui on olemas Jõulu- või Jaanilaupäev.

Traditsiooni järgi toimub ime 40 tunni jooksul, mil Jeesus reedesel päeval kell kolm sureb (Mk 15:34) ja naised avastavad pühapäeva hommikul seitsme ajal, et haud on avatud (Mk 16:3–6). Nõnda on Ülestõusmispühad valguse võit pimeduse üle. Koidukiired murravad hauapimedusse samamoodi kui muna-koor praksatab, et lasta endast välja uus elu. Kristus on oma surmaga surma

surmanud. Nii joome ühtviisi kannatuse karikast, samas ka igavese elu ja uuestisünni karikast. Emmause teel olevate jüngritena ei suuda me Kristust tunda, kuid leiba murdes ja jagades tunneme ta ära. Jeesuse elususe imelikus ja äratundmine on teema, mis seob kokku Ülestõusmispüha järgsed päevad. Tasapisi hakkab ilmsiks saama Jeesuse tõeline ja varjamatu loomus, olla Lunastaja.

Ülestõusmispüha tähendusvarjundeid on nõnda palju, et nad suudavad lummata iga inimest ja kõike saabki vaid kokku võtta lihtsa sõnaga RÕÖM, mis toob esile õndsuse. See õnnis rööm lõpetab kõik, põhjendab kõik, loob uueks kõik. Selle võtab kokku laulik: "See on päev, mille Issand on teinud, ilutsegem ja rõõmutsegem temast." (Ps 118:24). Kogu loodu mõistes on "Issanda päev" alanud ja meie ülesanne on au anda.

Tundes inimest ja Taevast Isa, suudabki Kristus kokku siduda töotuse, mis ta Mäejuhluse alguses andis. Õigupoolest siin muutub see tõeliseks ja täide läinuks kõigile neile, kes kuulevad Jeesuse sõnu (Mt 5:2j):

Õndsad on need, kes on vaimus vaesed, sest nende päralt on Taevariik.

Õndsad on kurvad, sest neid lohutatakse.

Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa.

Õndsad on need, kel nälg ja janu õiguse järele, sest nad saavad küllaga.

Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse.

Õndsad on puhtad südameilt, sest nad näevad Jumalat.

Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.

Õndsad on need, keda õiguse pärast taga kiusatakse, sest nende päralt on Taevariik.

Olge rõõmsad ja hõisake: "Kristus on tõesti üles tõusnud!"

Koguduse õpetaja Arho Tuhkru

Foto: erakogu

Äsja tähistasime Eesti Vabariigi sajandat aastapäeva. Mitu aastat kestnud juubeliürituste raames kõneldi palju meie iseseisva riigi tekkeloost ning kõigest, mis mahub ühe sajandi sisse – alates riigikaitsest või majanduspoliitikast ja lõpetades kultuuri- või hariduseluga. Ometi teame me, et hariduse andmine siin kaheksasaja aastasel Maarjamaal on tunduvalt kauem kestnud ning olulist rolli selles kannab Tallinna Toomkool.

Just sel aastal tähistab meie armas kool oma esmamainimise 700.aastapäeva. Kogu kooli lugu oleks siia leheveergudele ehk kurnav ja võimatu tuua, aga mõned märksõnad siiski.

Ajalugu

Juba ilmselt XIII sajandil Tallinna toomkiriku juurde asutatud katedraalkool ehk Tallinna Toomkool tegutses väikesete pausidega järjepidevalt kuni 1939. aastani, mil see II maailmasõja alguse tõttu suleti.

Keskajal asutati toomkoolid ehk katedraalkoolid toomkirikute juurde samaaegselt toomkapiitlitega. Katoliku ajal anti toomkoolides algharidust linnakodanike lastele, samuti tulevastele võimalikele ning teistele kiriklikele ja ilmalikele ametikandjatele.

Tallinnas mainitakse 1266. aastal esmakordselt *toomskolastikut*, kes pidi kirikuelu korraldamise kõrval juhatama

toomkiriku juures töötavat kooli. Esimesed kirjalikud andmed Tallinna Toomkoolist on aastast 1319, kui Taani kuninga Erik VI Menved lubas toomkapiitlile koolipidamise ainuõiguse Tallinnas ja keelas teiste koolide asutamise. Liivi sõjani ning orduriigi hävinguni katoliiklikuna töötanud toomkooli ülesanne oli kindlustada järelkasv kohalikele võimalikele ja teiste kirikuametite pidajatele ning anda algharidus ka linnakodanike lastele. Õppekeel oli sel ajal ladina keel ning õpetati nn seitset vaba kunsti (*septem artes liberales*). Just seda päeva, 3.01.1319 saamegi oma kooli esmamainimise kuupäevaks pidada ja rääkida kooli seitsmesaja-aastasest ajaloost ja tegutsemisest.

Reformatsiooni järel sai Tallinna Toomkoolist algteadmisi andev luterlik linnakool, kus õppisid Toompeal elavate sakslaste, rootslaste, soomlaste aga ka eesti käsitöölise lasted. 1586. aastal soovitas piiskop C. M. Agricola saata ka andekaid talulapsi õppima toomkooli. Kool majandas ennast annetustest. 1684. aastal hävis Toompea tulekahjus ka tollane toomkooli hoone. Uus hoone valmis ja võeti kasutusele 1691. aastal. Kuni 18. sajandi keskpaigani pidasid toomkooli üleval toomkogudus, Eestimaa Rüütelkond ja riik ühiselt.

1765. aastal võttis Eestimaa Rüütelkond Tallinna toomkooli juhtimise ja ülalpidam-

ise enda kätte ning 1768. muudeti kool rangelt seisuks kinniseks õppeasutuseks, kus õppisid mõisaomanike ning riigi- ja linnateenistuses seisvate aadlike lapsed, mistõttu oli kool ka materiaalselt hästi kindlustatud. 1845 valmis uus koolihoone (Toom-Kooli 11). Eestimaa Rüütli- ja Toomkool suleti 1892. aastal venestamise surve all. Kool taasavati alles 1906. aastal. 1920. aastal likvideeriti Eestimaa Rüütelkond ning kooli varad läksid üle Eestimaa Üldkasulikule Ühingule ning kooli nimeks sai Tallinna Toomkool. 1925. aastal läks kooli juhtimine Saksa Kooliametile ning kool tegutses edasi eragümnaasiumina. Toomkool sai tegutseda veel kuni II maailmasõja alguseni ja baltisakslaste ümberasumiseni Saksamaale, misjärel Eestimaa vanima ja väärrikaima kooli tegevus 11. oktoobril 1939. aastal toimunud viimase aktusega lõpetati.

Kõigest sellest kõneleb meile ka Tallinna Toomkooli vilistlase Erik Thomsoni kirjutatud raamat "Tallinna Toomkooli ajalugu 1319–1939", mis sai saksa keelsena välja antud Tallinna Toomkooli 650. aastapäevaks. Möödunud on veel viiskümmend aastat ja nüüd, 2019. aastal kui tähistame sama kooli 700. aastapäeva, saame ühe maa ja rahva hariduselu kulgemisest lugeda meie oma emakeeles. Toomkooli ajalooraamatut on kõigil huvilistel võimalik osta ka Toomkiriku müügiletist.

Ja kui linnulennult jõuame kaasaega, siis väärub meenutamist, et Tallinna Toomkool taasavati Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku ja EELK Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse eestvõttel 2011. aastal. Tallinna vanalinnas tegutsevas luterlikus erakoolis õpib 2018/2019 õppeaastal 1.–8. klassini 213 õpilast. Aastake veel ja Toomkooli põhikool ongi valmis.

Juubeliaasta sündmustest

Et juubeliaastat väärilt pidada, on moodustatud vastav toimkond. Kooli soov on jagada oma rõõmu ka koolimaja seintest väljapoole, seepärast on mitmed sündmused mõeldud ka koguduseliikmetele või lihtsalt Eesti inimesele, kelle meie kooli tegemised korda lähevad. Juubeliaasta tähistamine sai

alguse 7. jaanuaril kell 9.00 toimub Tallinna Toomkirikus avaaktus-palvusel, kus kõnelesid Tallinna Linnavolikogu esimees Mihhail Kõlvart, direktor Egle Viilma, EELK peapiiskop Urmas Viilma. Aktusel osales ka Taani Kuningriigi suursaadik Eestis Kristina Miskowiak Beckvard. Päev jätkus **õpilastele** suure mälumänguga ning **ühise** juubelitordi tegemise ja söömisega.

Järgmiseks suureks sündmuseks oli 14. veebruaril toimunud aastapäevale pühendatud hariduskonverents Eesti Teaduste Akadeemia saalis ning kontsert-vastuvõtt Õpetajate majas. Hariduskonverentsil arutati nii klassikalise kui kaasaegse moodsama hariduse üle ja leiti, et kõige aluseks on ligimest ja Jumalat austav ja armastav õpetaja ja

700 Tallinna Toomkool

õpilane. Tugevale vundamendile on võimalik ka head teadmismüüri laduda. Õhtusel vastuvõtul tänati kõiki lapsevanemaid, õpetajaid ja kooli sõpru, kes aitasid kaheksa aasta eest kooli taasavada ja toetavad meie tegemisi tänase päevani.

Juubeliaasta tähistamise üheks eesmärgiks on meie õpilastele tutvustada ka kooli kuulsaid vilistlasi. Seepärast oli meil hea meel, et sellel aastal toimus vaimuliku ning eesti keele uurija ja keelekorraldaja Eduard Ahrensi keelekonverents just meie majas.

Erinevaid põnevaid sündmusi on veel

kuhjaga olnud ja tulemas. Pärast pikka suvevaheaega jätkub meie juubeliaasta. Suur rõõm on, et selleaastased Toompäevad on pühendatud samamoodi kooli juubeliaastale. Esimesed ettevalmistused selleks juba on tehtud ja nii mõnigi üllatus on ka kirikulisele varuks.

Soovin südamest tänada Toomkoguduse õpetajaid, juhtatust, nõukogu ja iga üksikut liiget, kes Toomkooli oma nõu ja jõuga on toetanud. Teie eestpalved on alati abiks!

Andku Jumal meile tarkust ja jõudu, et 2019. aastal 700. aastapäeva tähistav Tallinna Toomkool kestaks veel üle mitme järgneva inimpõlve.

Egle Viilma

Tallinna Toomkooli direktor ja Toomkoguduse nõukogu liige

PÜHAPÄEVAKOOL

Ka sel hooajal on Toomkoguduse pühapäevakool toimetanud kolme rühmaga: lapsed (3–6 aastat), koolilapsed (7–10 aastat) ja noored (11+ aastat). Ja ikka üle pühapäeva koguduse ruumides, kui laste vanemad koos teiste koguduseliikmetega missast osa saavad. Võtame vastu kõiki lapsi ja noori, vahel ka nende vanemaid, kes soovivad osaleda umbes tund kestvas koosolemises täis põnevaid ja õpetlikke piiblitlugusid, laulmisi ja teemakohaseid käelisi tegevusi. Tunni lõpetame ühispalvega. Lapsi ja noori käib meil üle 20 ning nendega tegelevad erialaseid koolitusi ja täiendõppeid läbinud suure südamega vabatahtlikud Merje Schultz, Mai-Liis Mäeväli, Aet Urbas, Gätlin ja Paul Randrüt.

Koos oleme saanud kuulda ja õppida, kes ja milline on Jumal ning mida Ta meilt ootab. Kümnet käsku ja Meie Isa palvet lähemalt uurinud ja rääkinud elulistel teemadel. Ja kindlasti ka mänginud. Käime nii väikeste kui suurtega koos kelgutamas ja uisutamas, esitame näidendeid, laulame ja loeme kogudusega koos eestpalveid ning kirjakohti pereteenistustel. Aga anname nüüd ruumi lastele endile võimaluse öelda, mis neile meeldib pühapäevakoolis ja noorteringsis...

Foto: Ingrid Mäsak

Toomas (7 a): Mulle meeldivad lood Jeesusest. Ja pühapäevakoolist saab sõpru.

Tuuni (8 a): Mulle meeldib see, et saab näidendeid teha ja meisterdada. Ja jumalast rääkida.

Joosep Miikael (6 a): Seal räägitakse lahedaid ja pikki jutte ja vahel tehakse mängu ja huvitavad meisterdused on.

Eenok Saamuel (4 a): Meeldib lugusid kuulata.

Jaan Martin (11 a): Koolilaste rühmas mulle meeldisid lood ja meisterdused, mängud ja näksipausid. Näidenditest meeldib osa võtta, olla mõni tegelane.

Marta (8 a): Kõige toredam on meisterdamine ja Jeesus lood.

Karl Johannes (13 a): Mulle meeldivad arutelud, mida me teeme ja grüpiülesanded.

Märt (11 a): Munade veeretamine Ülestõusmispühade ajal oli vahva ja suvised perelaagrid ka.

Helin Maris (9 a) ja Marta (10 a): Pühapäevakoolis on tore meisterdada.

Karl Johann Filipp (14 a): Meeldib asjade üle arutleda.

Soovime teile kõigile rahu ja rõõmu südamesse Issanda ootamise ajal ning uute kohtumisteni pühapäevakoolis ning noorteringsis!

*Pühapäevakooli õpetajate nimel
Paul Randrüt ja
pühapäevakooli lapsed*

Tallinna toomkirik on põhjaliku restaureerimise ootel. Kuidas ja millest alustatakse ühe ajaloolise hoone kapitaalremonti, mis on esimesed sammud sel teel? Vastuseid teab, kunstiajaloolane ja restauraator Juhan Kilumets, mees, kes toomkirikut hästi tunneb.

Millest siis alustatakse?

Et toomkirik on kultuurimälestis, siis selline suur remont algab muinsuskaitse eritingimuste koostamisega. Eritingimuste eesmärk on tagada kaitsealuse hoone ja tema sisustuse ajaloolise väärtuse säilimine. Eritingimused on aluseks kogu järgnevale tegevusele, mis mälestisel toimub: uurimis-, projekteerimis- ja restaureerimistöödele.

Muinsuskaitse eritingimuste sisu ja ülesehitus on üsna täpselt määratletud muinsuskaitse seaduses ning täiendavates dokumentides. Kõik sõltub objekti iseloomust. Eriti hästi tuleb see välja toomkiriku puhul, mis on väga eriline hoone ja eritingimused, mis toomkirikule koostatakse, ei saa meenutama mitte ühtegi teist. Sellist juhtumit lihtsalt teist ei ole. Ka toomkiriku enda kohta pole varem eritingimusi kokku pandud.

Eritingimused peavad sisaldama hoone ajaloolist ülevaadet ja kirjeldust, seisukorra hinnangut, oluline on kultuuriväärtuslike detailide ja tarindite inventeerimine. Tuleb anda hinnang kavandatavatele muutustele, kas need on muinsuskaitsele aktsepteeritavad. Tuleb kirja panna erinevate uuringute vajadus ja sõnastada vajalikud projekteerimistööd, samuti restaureerimise nõuded ja tingimused. Eritingimuste koostaja võib määrata ka tööde teostamise pingerea, arvestades avariilsust.

Mis teeb toomkiriku eritingimused erandlikuks?

Lisaks füüsilisele suurusele, võimsale ajaloolisele ja rikkalikule sisustusele seisneb Toomkiriku erandlikkus funktsionaalsuses ehk kuidas hoonet kasutatakse. Toomkirikul on palju eripalgelisi ülesandeid – jumalateenistused, kontserdid, ekskursioonid, riigipeade visiidid jpm – nende rahulik mahutamise vanas majas, mille maht ja struktuur pärineb üldjoontes keskajast, on mõistetavalt

keeruline.

Kogudusel ei ole pastoraati, kus muidu tehakse juurde suur osa koguduse tööst. Toomkogudus peab selle kõik kirikus tegema. Vaimulike töötingimused pole kiita – puudub koht privaatseks vestluseks, kasinad on koguduse töötajate töö- ja olmetingimused. Katedraalikirikul on nii kiriklik kui ka riiklik esindusfunktsioon, siin on palju külaliste vastuvõtte, puudub aga koht, kus saaks eelnevalt juukseid kammida, riideid kohendada jne.

On selge, et eritingimustega ruutmeetreid juurde ei võlu, aga see töö annab motiivi analüüsida senist ruumikasutust, pakkuda ideid ümberkorraldusteks ja mõelda reservidele, mis kasutamata ruumide näol olemas on.

Selle maja õnn ja õnnetus on turism: ühtpidi on see sissetulek, teistpidi tohutu töö kogudusele. Ja suur koormus hoonele, sest iga külastaja kulutab kiriku põrandat ja me kõnnime sageli ju mööda hauaplaate, mille kulumine on lausa silmaga nähtav.

Veel mõned märksõnad, mida eritingimuste funktsionaalses osas käsitleda peaks: erivajadustega inimesed, teavitustahvid, kiriku ajaloo tutvustamine, toommuuseum, müügitegevus, turvalisus. Unustada ei tohiks ka uusi ideid: kolumbaarium, restaureerimisüliõpilaste õppebaas, Toomkirikuga seotud suurmeeste mälestuste jäädvustamine, Tallinna sakraalarhitektuuri keskus...

Kui kogu funktsionaalne pool kokku liita,

siis on see eritingimuste koostajale, kes peab need probleemid ju sõnastama, päris suur katsumus. Ja funktsionaalsus on vaid üks osa kogu töö koosseisust.

Mis võiks eritingimuste puhul probleemiks olla?

Me ei tunne veel toomkirikus kõiki kohti, üks suur tundmatu on see, mis toimub põranda all. See puudutab nii ajaloolisi kihistusi kui tehnilist seisukorda. Probleemiks võib olla ka kütte ja valgustuse printsiipide sõnastamine, mõne kinnimüüritud ava lahti tegemine jne.

Muinsuskaitse eritingimustes sõnastatakse probleemid, millega tuleb tegelema hakata. Eritingimuste koostaja peab suhtlema nii hoone omaniku kui muinsuskaitsega, et vajadusel leida kompromisse. Eritingimuste hilisem täiendamine või muutmine on küll tülikas, kuid mitte võimatu.

Kui kaua eritingimuste koostamine võiks aega võtta ja mis saab edasi?

Töö on väga mahukas. Eritingimused peavad olema rakenduslikud, vajalik info peab olema kergesti leitav ja selline, mis aitab projekteerijatel edasi töötada. Tahan seda eritingimuste rakenduslikku poolt eriti rõhutada, „ilukirjandust“ pole vaja.

Kui eritingimused on koostatud ja kooskõlastuse saanud, võib projekteerima hakata. Kusjuures eritingimused aitavad sõnastada ka restaureerimistööde järjekorda. Eritingimused peaksid valmima 2019. aasta lõpuks, mis tähendab, et projekteerimisega saaks alustada tuleval aastal. See aga on juba järgmine teema.

Tiiu Pikkur

Toomkiriku interjäär tsariajal

Foto: erakogu, arhiv

Linnusest linnaks ja Taanilinnast Tallinnaks

Käesoleva aasta 15. juunil möödub 800 aastat päevast, kui pärimuse järgi langes avatud taevast alla ristilipp, millest sai Taani riigilipp Dannebrog. Toomkogudus on Dannebroggi juubelüritustesse kaasatud ja koos Taani saatkonnaga oleme ette valmistamas kaht olulist päeva ka toomkoguduse elus.

Esmalt Eesti lipu päeval, 4. juunil kell 15.00 kingib Taani kuninglik lipuselts Toomkirikule Dannebroggi ja see pühitsetakse siin Toomkirikus.

Teine eriline päev on pühapäev 16. juuni. Kell 11 algaval jumalateenistusel osaleb ka Tema majesteet Taani kuninganna Margarethe II. Nii nagu ikka igal jumalateenistusel ootame neil päevadel koguduse rahvast kaasa teenima laulu ja palvega.

Tulgem, laulgem kirik kõlama ja südamed helgeks!

Foto: Arho Tuhrku

Koguduse abiõpetaja Joel Siim pidamas leeritundi. Leerikursused toimuvad 2 korda aastas, kevadel ja sügisel.

Head Tallinna Toomkoguduse liikmed!

Toomkoguduse õpetajana tahan teid tänada, sest alati on tunda, et meie koguduse liikmed toetavad ja kannavad oma kogudust.

Palume ka sellel aastal teie abi, et see ilus, mis toomkirikus on nii inimestes kui ajaloolises pärandis, saaks nähtavaks.

Suur tänu, et oma annete ja liikmeannetustega toetate toomkogudust!

TOOMKOGUDUSE pangakonto:

SEB Pank EE401010022002639007

Sellest aastast on mobiilse rahatasku keskkonnas **mTasku** avatud ka **annetuskeskkond**. Koostöös kirikuvalitsuse ja Kaarli kogudusega on Toomkogudus liitunud uude mobiiltelefonil põhineva süsteemiga, millel on oma annetuskeskkond, et soovi korral teha sularahata annetus. Annetuse sooritamiseks peab olema telefonis alla laaditud mTasku tarkvara ja seejärel tuleb skannida pildil olev QR-kood. Aitäh selle annetuskeskkonna eestvedajale, meie koguduse nõukogu liikmele hr Rene Paatsile

KONTAKT

Toom-Kooli 6, 10130 Tallinn, Eesti

Telefon 644 4140

E-post: tallinna.toom@eelk.ee.

<http://toomkirik.ee>

PANGAREKVISIIDID

EELK Tallinna Piiskoplik Toomkogudus

Registrikood 80209270

SEB Pank EE401010022002639007